

Riigikantselei teine virtuaalne teemapäev
„Eesti omariikluse taastamine. Eesti tänases maailmas“
Töökeel: eesti keel
8. mai 2021

10.45-10.55 virtuaalne kogunemine Zoomis; registreerimine: <https://lingid.ee/teemapaev>

10.55-11.00 teemapäeva sissejuhatus, veebireeglid

11.00-11.45 Kersti Kaljulaid „Majandusliku jalgealuse kättevõtmine“

11.45-12.30 Siim Kallas „Raha ja iseseisvus“

12.30-12.45 paus

12.45-13.30 Marju Lauristin „Kuidas meil õnnestus taastada Eesti iseseisvus?“

13.30-14.15 Ivo Linna „Laulev revolutsioon ja Eesti omariikluse taastamine“

14.15-15.00 Sven Jürgenson „Ei iial enam üksi. Võimaluste aknad“

15.00-15.15 päeva kokkuvõte

Esinejad ning ettekannete lühikokkuvõtted

Vabariigi President Kersti Kaljulaid

Vabariigi President Kersti Kaljulaid omandas hariduse Tartu Ülikoolis: 1992. aastal lõpetas loodusteaduskonna geneetika erialal ning 2001. aastal majandusteaduskonna magistrantuuri. Aastatel 1994–1999 töötas ta erinevates Eesti ettevõtetes: Eesti Telefonis, Hoiupank Marketsis ja Hansapank Marketsis. Aastatel 1999–2002 oli Kersti Kaljulaid peaminister Mart Laari majandusnõunik. Tema tööülesannete hulka kuulus Peaministri Büroo koostöö korraldamine Eesti Panga, Rahandusministeeriumi ja suuremate eelarvetega ministeeriumidega, samuti suhete koordineerimine Rahvusvahelise Valuutafondi ja muude finantsasutustega (Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank, Põhjamaade Investeerimispank ja Maailmapank). Osales koos rahandusministri ja sotsiaalministriga pensionireformi ettevalmistamisel ning nõustas peaministrit iga-aastastel ministritega peetavatel eelarveläbirääkimistel. 2002–2004 oli

Stenbocki maja, Rahukohtu 3, 15161 Tallinn

Telefon +372 55 593 717

E-mail: grete.radvilavicius@riigikantselei.ee

www.riigikantselei.ee

Kaljulaid Eesti Energia Iru Elektriijaama finantsdirektor ja direktor. 2004–2016 oli ta Euroopa Kontrollikoja liige. Lisaks on Kersti Kaljulaid olnud Eesti Geenivaramu Nõukogu liige, Tartu Ülikooli Kuratooriumi liige Tartu Ülikooli Nõukogu esimees.

Teema: „Majandusliku jalgealuse kättevõitmine“

President Kersti Kaljulaid kõneleb sellest, kuidas iseseisvuse taastamise järel tehtud valikud ning majandusreformid mõjutasid Eesti sotsiaal-majanduslikku arengut selliselt, et oleme jõudnud jõukate riikide hulka.

Siim Kallas (siim.kallas@riigikogu.ee)

Siim Kallas on Riigikogu liige. Ta lõpetas 1972. aastal Tartu Ülikooli rahanduse ja krediidi erialal. Ta oli aastaid Eesti vanima mälumängusaate „Mnemoturniir“ toimetaja ja saatejuht. Gorbašovi perestroika ajal sai Siim Kallas tuntuks Isemajandava Eesti idee ühe autorina. 1991–1995 oli ta Eesti Panga president. 1994. aastal asutas ta Reformierakonna. Ta on olnud Riigikogu liige, välisminister, rahandusminister ning peaminister. 2004–2014 oli Siim Kallas Euroopa Komisjoni asepresident.

Teema: „Raha ja iseseisvus“

1985. aastal sai NLKP KK peasekretäriks Mihhail Gorbatšov, kes alustas perestroikaga. 1987. aastal avaldati Tartu ajalehes Edasi IME ettepanek ehk „Ettepanek: kogu Eesti NSV täielikule isemajandamisele“. Sellega pakkusid autorid välja idee, kuidas Eesti NSV peaks saavutama majandusliku iseseisvuse Nõukogude Liidu koosseisus. Siim Kallas avab ka tegevusi NSV Liidus Rahvasaadikute Kongressis ning kahest alternatiivist Eesti Vabariigi loomisel (majandus sealhulgas).

Marju Lauristin (marju.lauristin@ut.ee)

Marju Lauristin on sündinud Tallinnas 7. aprillil 1940, lõpetanud 1957. aastal kuldmedaliga Tallinna 7. Keskkooli ja 1966. aastal TRÜ eesti filoloogia ajakirjanduse eriharu *cum laude* ning 1969. aastal TRÜ filosoofia aspirantuuri. Alates 1972. aastast on M. Lauristin töötanud Tartu Ülikoolis ajakirjanduse ja kommunikatsiooni õppejõuna, praegu emeriitprofessor. Sotsiaalteadlasena tegeleb Eesti siirdeaja ühiskonna ning digipöörde sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude uurimisega.

Laulva revolutsiooni ajal oli Marju Lauristin Rahvarinde eestseisuse liige, Eesti Ülemnõukogu asejuhataja ja Eesti Kongressi liige. Kuulus 69 Eesti Ülemnõukogu liikme hulka, kes 20. augustil 1991 võtsid vastu Eesti

Stenbocki maja, Rahukohtu 3, 15161 Tallinn

Telefon +372 55 593 717

E-mail: grete.radvilavicius@riigikantselei.ee

www.riigikantselei.ee

taasiseseisvumise otsuse ning oli üks selle otsuse teksti autoreid. Oli Eesti Sotsiaaldemokraatliku Iseisvuspartei üks asutajaid ning Eesti sotsiaaldemokraatliku erakonna esimene esimees. Aastail 1992–1994 tegutses Mart Laari valitsuse sotsiaalministrina. 1999–2003 oli valitud Riigikogu liikmeks ja 2014–2017 kuulus Euroopa Parlamenti. Elab Tartus. On kahe tütre ema, kuue lapselapse vanaema ja seitsme lapselapselapse vanavanaema.

Teema: „Kuidas meil õnnestus taastada Eesti iseseisvus?“

Ivo Linna

Ivo Linna on Eesti laulja. Paljudele Eesti inimestele on ta tuntud Apelsini ja Rock Hotelli solistina. Eesti omariikluse taastamise perioodil laulis Ivo Linna end kõikide eestlaste südamesse Alo Mattiiseni rahvuslike laulude esitamisega. Tema kuulsaimateks lauludeks võib pidada näiteks „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „Sind surmani“, „Ei ole üksi ükski maa“, „Mingem üles mägedele“ jne.

Teema: „Laulev revolutsioon ja Eesti omariikluse taastamine“

Sven Jürgenson (sven.jurgenson@mfa.ee)

Sven Jürgenson on Eesti diplomaat, kes on alates 2015. aastast Eesti suursaadik Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juures. Ta on Välisministeeriumis töötanud aastast 1991. Aastatel 1993-1995 töötas ta Eesti saatkonnas Viinis, 2000-2003 oli Eesti suursaadik Ameerika Ühendriikides, 2010-2015 oli ta Eesti suursaadik Prantsusmaal. Aastatel 2006-2010 oli Sven Jürgenson Eesti Vabariigi presidendi välisnõunik.

Teema „Ei iial enam üksi. Võimaluste aknad“

Riigi ja järelkult ka välispoliitika ülesanne ja eesmärk on oma kodanikele kõige laiemas mõttes heaolu ja turvalisuse tagamine. Eesti on olnud omariikluse taasülesehituses „saatusekaaslastega“ võrreldes vaieldamatult edukas ja seda kindlasti ka välispoliitikas. Ajaloost õppides on meie välispoliitika üheks peamiseks aluseks olnud iseseisvuse kindlustamine ja selleks meie väärtusi jagava

läänemaailmaga integreerumine, liitlussuhete loomine ja hoidmine ehk siis „ei iial enam üksi“. Ajalugu koosneb võimaluste akendest, mis korraks avanevad ja siis taas sulguvad ja Eesti on alati osanud

Stenbocki maja, Rahukohtu 3, 15161 Tallinn

Telefon +372 55 593 717

E-mail: grete.radvilavicius@riigikantselei.ee

www.riigikantselei.ee

neid ülihästi ära kasutada. Veelgi enam – oleme sellega tugevalt ja meile soodsalt mõjutanud ka laiemat rahvusvahelist poliitikat. Näiteks väidan ma, et kui Eesti poleks 1996. aastal esimeste kutsutute seas saanud kutset EL-i liitumisläbirääkimistele, oleks aken sulgunud ja poleks toimunud suurt EL-i ja ka NATO laienemist 2004. aastal ning nüüd, mil Venemaa ja Lääne suhted on suurimas külma sõja järgses madalseisus, või tegelikult võime isegi uuest külmast sõjast rääkida, oleksime koos oma Balti naabritega taas üksi külma käes, ajaloolainete tõugata.